

[Bertel Dahlgaard.]

at man har holdt den for Danmarks vigtigste eksport meget omfattende statshandel udenfor, dels derved at de andre vesteuropæiske lande ud fra traditionelle agrarprotektionistiske synspunkter har været særlig utilbøjelige til at udstrække liberaliseringen til landbrugsvarerne. Hertil føjer sig altså nu det forhold, at en betydelig del af de øvrige vesteuropæiske lande ved en yderligere forhøjelse af deres toldsætter også skærper tolduligheden i Vesteuropa til ugunst for lavtariflandene. Danmark bør på ethvert tidspunkt og i enhver forhandling på det skarpeste protestere mod tendensen på disse to områder, der direkte og specielt vender sig imod et land som Danmark, der netop gennem tiderne har opretholdt frihandelstraditioner i højere grad end de fleste andre lande.

På denne baggrund kunne man have ventet, at GATT-organisationen som det internationale organ for samarbejde på det toldpolitiske område ville have mødt denne udvikling på et mere realistisk grundlag under Torquay-konferencen. Det har imidlertid som nævnt ikke været tilfældet. Ser man nærmere på de toldindrømmelser, det lykkedes Danmark at opnå i andre lande, får man et forstemmende indtryk af, at resultaterne af disse internationale toldkonferencer er omvendt proportionale med konferencernes længde. Bortset fra en ret tilfredsstillende toldaftale med Italien og en aftale med Vesttyskland, der på visse områder er af betydning, må det jo erkendes, at de øvrige 14 aftaler, Danmark i Torquay har opnået med andre lande, kun er af ringe betydning.

Jeg vil i denne forbindelse gerne sige til den sidste ærede taler, at når denne konferencens resultater har fået så ringe betydning for Danmark, skyldes det ikke, som det ærede medlem syntes at mene, specielt det forhold, at Danmark har så lave toldsætter at forhandle på, men simpelthen, at resultatet i det hele taget blev så ringe også i forholdet mellem højtariflandene. Hvis der havde været mulighed for større gensidige indrømmelser mellem højtariflandene, ville disse indrømmelser være kommet Danmark til gode i kraft af mestbegunstigelsesklausulen.

Man kunne forsåvidt fristes til at rejse det spørgsmål, om Danmark er interesseret i ved indgåelse af mange ret betydningsløse aftaler at bidrage til det indtryk, at der er opnået reelle resultater, men man må vel alligevel besvare dette spørgsmål bekræftende. Jeg skal hertil føje, at jeg med stor

interesse har fulgt de bestræbelser, som under konferencen i Torquay blev indledt specielt med det formål at nedbringe den eksisterende ulighed i de vesteuropæiske toldniveauer, og det glæder mig at se, at den danske delegation har spillet en aktiv rolle ved disse bestræbelser. Jeg forstår, at dette arbejde videreføres på den konference af GATT-medlemslandene, som for tiden finder sted i Genève, og jeg vil gerne ønske de danske repræsentanter al mulig lykke til at sikre, at dette arbejde krones med held.

Jeg tror dog alligevel, det er mest realistisk at være forberedt på, at også disse bestræbelser kan blive resultatløse i den nærmeste fremtid. De vanskeligheder, der skal overvindes, er meget store. På den ene side står England, som af hensyn til sine traditionelle imperieinteresser stiller sig mere skeptisk overfor et vesteuropæisk samarbejde til nedbringelse af toldskrankerne. På den anden side står USA, hvis ideelle interesser i at fjerne skrankerne for den internationale handel synes betydelig større, når der er tale om at fjerne kvantitative restriktioner, end når der er tale om at fjerne den form for handelsskranker, som Amerika almindeligt har anvendt i sin økonomiske politik, nemlig toldskranker.

Endelig er der så de store kontinentale europæiske lande: Italien, Frankrig og Tyskland, som enten på baggrund af specielle for disse lande foreliggende forhold eller ud fra agrarprotektionistiske synspunkter kun kan forventes at ville deltage med så væsentlige forbehold, at resultater af betydning eventuelt vil blive hindret.

Må jeg i denne forbindelse tilføje, at det er meget beklageligt her under behandlingen af dette forslag, der har sit grundlag i GATT-overenskomsten, at måtte konstatere, at de af USA nylig gennemførte restriktive indgreb overfor osteimporten, der netop rammer Danmark så hårdt, faktisk ikke er i overensstemmelse med USAs forpligtelse overfor denne internationale overenskomst. Det er rimeligt, at den danske regering derfor har protesteret mod denne ny amerikanske lovgivning, og jeg vil gerne bede den højtærede udenrigsminister give tinget oplysning om, hvad der måtte foreligge om Amerikas reaktion overfor denne protest.

Både det forhold, jeg her nævnte, og den tilstand, jeg før fremhævede, at den europæiske samarbejdsorganisation stiller krav til Danmark om øget liberalisering, samtidig med at andre lande nægter at skabe friere forhold for indførsel af landbrugsprodukter, er utålelige for et lille land, der i forvejen er ramt så hårdt af den inter-